Diabetes mellitus en rijgeschiktheid: een praktijkverbeterproject

Haio: VERCRUYSSE Olivier , U.G.
Promotor: SUNAERT Patricia , U.G.
Praktijkopleider: VANHEE Patrick

Context: Volgens de Belgische wet dienen aan een aantal minimumnormen op lichamelijk en geestelijk vlak voldaan te worden vooraleer iemand rijgeschikt verklaard kan worden. Dit heeft als gevolg dat iedere patiënt met diabetes mellitus vanaf de diagnose wettelijk gezien een aangepast rijbewijs nodig heeft. De nood hiertoe is onafhankelijk van de behandelingsstrategie, eventuele complicaties of de voorgeschiedenis van de patiënt. Ondanks de wettelijke noodzaak blijkt in de dagdagelijkse praktijk dat zowel patiënten als artsen onvoldoende op de hoogte zijn van dit deelaspect binnen de diabeteszorg.

Onderzoeksvraag: Het doel van deze masterproef is om patiënten met diabetes mellitus te informeren over de wettelijke noodzaak van een aangepast rijbewijs en om diabeten die een risico lopen op hypoglycemie hierover informatie te verstrekken. Daarnaast is het de bedoeling om een aanpassing van het rijbewijs te bekomen bij deze patiënten. Het laatste doel is om een module over diabetes en rijgeschiktheid te ontwikkelen die huisartsen kunnen gebruiken in hun eigen praktijk.

Methode: Na een verkennend literatuuronderzoek over diabetes en rijgeschiktheid werden er aan de hand van de FOCUS-procedure binnen de eigen praktijk een aantal knelpunten geïdentificeerd. Aan deze knelpunten werden vervolgens enkele actiepunten gekoppeld om aan de hand van een praktijkverbeterproject de kwaliteit van de zorg te verhogen. Het project werd uitgevoerd in een landelijke praktijk (ongeveer 1700 GMD-patiënten) met 2 huisartsen en 1 HAIO en liep over een periode van 6 maanden. Het project richtte zich hoofdzakelijk op diabetespatiënten die een risico hebben op hypoglycemie. Eén van de belangrijkste interventies was het afnemen van een vragenlijst bij deze doelgroep.

Resultaten: Hoewel de literatuur niet volledig eenduidig is en stelt dat verkeersongevallen die onmiddellijk te wijten zijn aan diabetes zeldzaam zijn, staat het vast dat vooral hypoglycemie een zeer belangrijke risicofactor vormt voor diabetespatiënten die met de wagen rijden. Daarom werd ervoor gekozen om het praktijkverbeterproject te richten op patiënten die risico lopen op hypoglycemie. 15 patiënten (58% van de doelgroep) namen deel aan de bevraging, waarvan ongeveer de helft (47%) aangaf nooit eerder informatie te hebben gekregen over hypoglycemie. 60% van de deelnemers beschikte reeds over een aangepast rijbewijs, bij de overige 40% werd een rijgeschiktheidsattest opgesteld.

Conclusie: Uit het praktijkproject blijkt dat er in de eigen praktijk nog ruimte is voor verbetering. Een groot deel van de diabetespatiënten is immers onvoldoende op de hoogte over rijgeschiktheid en de herkenning en aanpak van een hypoglycemie. Intussen luidt er tegenwoordig heel wat kritiek op de huidige benadering van rijgeschiktheid bij diabetici waardoor het laatste woord hierover nog niet gezegd is. Voorlopig blijft het de taak van de huisarts om in de eigen praktijk alle diabetespatiënten correcte informatie te blijven aanbieden over diabetes en de mogelijke invloed ervan op de rijgeschiktheid.